

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa – tuonti omaan käyttöön ja yleiseen kulutukseen

Sian- ja villisian lihan ja niitä sisältävien tuotteiden sisämarkkinasiirtoihin liittyy lainsäädännön vaatimuksia ja rajoituksia. Ohje on tarkoitettu niille toimijoille ja yksityishenkilöille, jotka tuovat sian- tai villisian lihaa tai -lihatuotteita toisista Euroopan unionin jäsenvaltioista Suomeen, sekä elintarvike- ja eläinterveysviranomaisille, jotka valvovat elintarvikkeita ja niiden sisämarkkinasiirtoja tai eläintauteja. Ohjeessa on esitetty myös sisämarkkinasiirtoihin liittyviä suosituksia. Ohjeen käyttäjien tulee huomioida lainsäädännön mahdolliset muutokset.

Afrikkalainen sikarutto (ASF) on vakava a-luokan eläintauti, joka on edennyt huolestuttavasti Euroopassa ja Aasiassa. Tautia ei ole koskaan todettu Suomessa. Tauti uhkaa sikataloutta, mutta ei tartu ihmisiin. Afrikkalaisen sikaruton aiheuttaa virus, joka leviää mm. sian- ja villisianlihan välityksellä. Tartuntavaarallinen virus säilyy hyvin lihavalmisteen ja kestää myös kuumennusta. Afrikkalainen sikarutto on usein levinnyt uusille alueille ihmisten toiminnan seurauksena.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

Sisällys

1	Yleistä.....	3
1.1	Lainsäädäntö	3
1.2	Valvontaviranomaiset	4
1.3	Määritelmiä ja käsitteitä	4
1.4	Yleiseen kulutukseen tarkoitettujen eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinasiirrot.....	6
1.5	Omaan käyttöön tarkoitettujen eläinperäisten elintarvikkeiden tuonti Suomeen toisista EU-jäsenvaltioista.....	6
1.6	Afrikkalaisen sikaruton esiintymisestä johtuvat rajoitusvyöhykkeet.....	7
1.7	Mitä ASF-rajoitukset koskevat?.....	8
1.8	EU-markkinoille hyväksytyyn tuoreen lihan ja lihavalmisteen merkinnät	8
1.9	Erityisellä terveystai tunnistusmerkillä merkitty sian- tai villisianliha ja -lihavalmisteen	9
1.10	Eräät lihavalmisteen ja liha, joissa ei ole lainkaan tunnistus- tai terveystmerkkiä	10
1.11	Sisämarkkinasiirtoihin voidaan tarvita eläinterveystodistus	10
1.12	Yksityishenkilöiden omaan käyttöönsä tuomia lihaa ja lihavalmisteen koskevat vaatimukset 11	
1.13	Määräysten rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset.....	11
2	Sianlihaa koskevat sisämarkkinasiirtojen rajoitukset.....	12
2.1	Rajoitusvyöhyke I, sianlihan ja sianlihatuotteiden sisämarkkinasiirroille ei rajoituksia	12
2.2	Rajoitusvyöhyke II, sianlihaa ja sianlihatuotteita koskevat rajoitukset ja vaatimukset.....	12
2.3	Rajoitusvyöhyke III, sianlihaa ja sianlihatuotteita koskevat rajoitukset ja vaatimukset.....	13
2.4	Yhteenveto - yleiseen kulutukseen tarkoitettun sianlihan ja sianlihavalmisteen sisämarkkinasiirto toisista jäsenvaltioista Suomeen.....	13
2.5	Yhteenveto - omaan käyttöön tarkoitettun sianlihan ja sianlihavalmisteen sisämarkkinatuonti Suomeen.....	15
3	Villisian lihaa koskevat sisämarkkinasiirtojen rajoitukset	16
3.1	Rajoitusvyöhykkeiltä I-III siirrettävää villisian lihaa ja lihatuotteita koskevat rajoitukset.....	16
3.2	Poikkeus: eräät kypsennetyt villisianlihatuotteet.....	16
3.3	Yhteenveto, yleiseen kulutukseen tarkoitettun luonnonvaraisen villisian lihan ja lihatuotteiden sisämarkkinasiirto toisista jäsenvaltioista Suomeen.....	17
3.4	Yhteenveto, omaan käyttöön tarkoitettun villisianlihan ja -lihatuotteiden sisämarkkinatuonti Suomeen.....	18
3.5	Metsästetyn villisian ruhon ja lihan tuonti Suomeen toisista EU-jäsenvaltioista.....	19
4	Ohjeita	20
5	Lisätietoja.....	20
6	Säädöksiä, karttoja, nimettyjen laitosten luettelot.....	21

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

1 Yleistä

Tämä on ohje viranomaisille, toimijoille ja henkilöille, jotka ovat tuomassa sianlihaa tai villisian lihaa tai niitä sisältäviä elintarvikkeita sisämarkkinasiirtona toisista EU-jäsenvaltioista Suomeen. Ohje esittelee afrikkalaisesta sikarutosta johtuvia rajoituksia em. tuotteiden sisämarkkinasiirtoihin. Ohje perustuu EU:n eläinterveyssäännöstöön ja afrikkalaisen sikaruton torjumista koskevaan EU-lainsäädäntöön ja ohjeessa mainitaan myös elintarvikehygieniaa koskevan lainsäädännön vaatimuksia.

Euroopan Unionin alueella on voimassa tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaate, joka mahdollistaa elintarvikkeiden kuljettamisen ja kaupan EU-jäsenvaltioiden välillä ilman tullivalvontaa. EU-jäsenvaltioiden lisäksi saman sopimuksen piiriin kuuluvat Sveitsi ja Norja. Jos jossakin jäsenvaltiossa esiintyy sellaista vaarallista eläintautia, joka voi levitä esimerkiksi elintarvikkeiden tai muiden eläimistä saatavien tuotteiden välityksellä, näiden tuotteiden siirtoja muihin jäsenvaltioihin voidaan kuitenkin rajoittaa.

Eläintautien vaarasta johtuvat tuotteiden siirto rajoitukset koskevat eläinperäisiä elintarvikkeita ja muita eläinperäisiä tuotteita. Rajoitukset koskevat sekä yleiseen kulutukseen tarkoitettujen elintarvikkeiden ja eläinperäisten tuotteiden kuljetusta ja kauppaa, että yksityisten henkilöiden omaan käyttöönsä hankkimia tuotteita. Rajoitukset koskevat myös verkkokauppaa, etämyyntiä ja postitse maasta toiseen lähetettäviä elintarvikkeita.

Sellaisia eläintauteja, joiden esiintyminen aiheuttaa rajoituksia eläinperäisten elintarvikkeiden ja tuotteiden siirtoihin, ovat esim. afrikkalainen sikarutto, klassinen sikarutto sekä suu- ja sorkkatauti. Rajoitukset sisältäviä EU:n säädöksiä kutsutaan suojapäätöksiksi.

1.1 Lainsäädäntö

Eläintautien vastustuksesta on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/429, tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö"). Toimenpiteistä afrikkalaisen sikaruton torjumiseksi on säädetty komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2023/594 afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä taudintorjuntatoimenpiteistä ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 kumoamisesta (afrikkalaisen sikaruton suojapäätös, ASF-asetus) ja komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/687 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tiettyjen luetteloitujen tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien sääntöjen osalta.

Elintarvikkeiden tuotannolle, käsittelylle ja elintarvikehygienialle on säädetty vaatimuksia EU:n elintarvikkeita ja niiden valvontaa koskevassa lainsäädännössä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä ja komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/627 ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan suorittamista koskevista yhdenmukaisista käytännön järjestelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmistusten sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

(EU) 2017/625 mukaisesti ja komission asetuksen (EY) N:o 2074/2005 muuttamisesta virallisen valvonnan osalta.

1.2 Valvontaviranomaiset

Elintarvikevalvontaviranomaiset on määritelty elintarvikelaissa 297/2021 ja eläinterveysviranomaiset eläintautilaissa 76/2021.

Paikallinen elintarvikevalvonta valvoo elintarvikkeiden sisämarkkinatuontia osana muuta elintarvikevalvontaa. Paikallisia elintarvikevalvontaviranomaisia ovat kuntien elintarvikevalvojat sekä teurastamoita ja niiden yhteydessä olevia liha-alan hyväksytyjä elintarvikehuoneistoja valvovat virkaeläinlääkärit.

Eläinterveysviranomaisia ovat kunnaneläinlääkärit, aluehallintovirastot ja Ruokavirasto sekä tullit. Kunnaneläinlääkäri toteuttaa eläintautien vastustamista toimialueellaan ja huolehtii päävastuullisena eläinterveysviranomaisena epäilyn vuoksi sekä eläintautien valvontaa koskevien velvoitteiden tai varotoimenpiteiden noudattamisen valvomiseksi pitopaikoissa tai muissa paikoissa tehtävistä tarkastuksista ja tutkimuksista. Aluehallintovirasto ohjaa eläintautien vastustamista toimialueellaan. Ruokavirasto ohjaa eläintautien vastustamista valtakunnallisesti.

Tulli valvoo eläinterveysviranomaisten ohella eläinterveyttä koskevien säädösten noudattamista, kun eläimiä tai eläimistä saatuja tuotteita siirretään jäsenvaltioiden välillä (eläintautilaki §70). Lisäksi Tulli valvoo muiden kuin eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinatuontia, esim. nk. yhdistelmäelintarvikkeiden.

Sisämarkkinatuonnin valvonnassa elintarvikevalvontaviranomaiset osallistuvat eläintautien esiintymisestä johtuvien rajoitusten noudattamisen valvontaan siltä osin kuin niistä aiheutuu rajoituksia eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinasiirroille. Eläinterveys- ja elintarvikevalvontaviranomaisten työn- ja vastuunjako eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinasiirtojen valvonnassa on käsitelty Ruokaviraston ohjeessa ”Toimintaohje viranomaisille epäiltäessä afrikkalaisen sikaruton tartuntavaaraa aiheuttavan eläinperäisen elintarvike-erän saapuneen sisämarkkinasiirtona Suomeen”.

1.3 Määritelmiä ja käsitteitä

Sisämarkkinasiirto, sisämarkkinatuonti ja tuonti tarkoittavat tässä ohjeessa elintarvikkeen tuontia toisesta EU-jäsenvaltiosta Suomeen, joko kaupallisena toimintana tai muuten tarkoitettuna yleiseen kulutukseen, tai yksityisesti, tarkoituksena käyttää se omassa yksityistaloudessa.

Eläinperäiset elintarvikkeet (EY) n:o 853/2004: jalostamattomat tai jalostetut eläinperäiset tuotteet kuten liha, maito, munat ja kalastustuotteet.

Eläinperäiset tuotteet (EU) 2016/429:

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

eläinperäisiä elintarvikkeita mukaan luettuina hunaja ja veri.

Yhdistelmäelintarvikkeet ovat sellaisia eläin- ja kasvipäisiä tuotteita sisältäviä elintarvikkeita, joiden eläinperäiset ainesosat ovat valmiiksi kypsennettyjä tai muuten jalostettuja tuotteita. Eläintautirajoitukset kohdistuvat eläinperäisiä ainesosia sisältäviin elintarvikkeisiin, myös yhdistelmäelintarvikkeisiin. Elintarvikelainsäädännössä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 asettaa eläinperäisille elintarvikkeille erityisistä hygieniasääntöjä. Asetusta ei kuitenkaan pääsääntöisesti sovelleta elintarvikkeisiin, jotka sisältävät sekä kasvipäisiä tuotteita että jalostettuja eläinperäisiä tuotteita (853/2004 art. 1 kohta 2). Yhdistelmäelintarvikkeita voivat olla esimerkiksi lihapiirakat, pakatut salaattianokset tai pakatut voileivät, jos niiden valmistuksessa tai täytteenä on käytetty kypsennettyä lihaa.

Liha (EY) 853/2004: Syötäväksi soveltuvat eläimen osat, veri mukaan lukien. Myös esimerkiksi sisäelimet.

Tuore liha (EU) 2020/687: Liha, jauheliha ja raakalihavalmiste, mukaan lukien tyhjiökäärityt tai suojakaasupakkaukseen käärityt liha, jolle ei ole tehty muita käsittelyjä kuin jäähdytys, jäädytys tai pakastaminen.

Sianliha tarkoittaa tässä ohjeessa kotieläiminä pidetyistä sikaeläimistä saatavaa lihaa ja muita syötäväksi soveltuvia osia sekä tarhattujen villisikojen lihaa ja muita syötäväksi soveltuvia osia.

Villisianliha tarkoittaa tässä ohjeessa luonnonvaraisista villisioista saatavaa lihaa ja muita syötäväksi soveltuvia osia.

Eläinterveystodistus ks. kpl 1.11.

Rekisteröity elintarvikehuoneisto tarkoittaa elintarvikkeita käsittelevää vähittäismyymälää, tukkua, ravintolaa tai muuta elintarvikehuoneistoa, jonka elintarvikevalvontaviranomainen on rekisteröinyt ja jonka toimintaa valvotaan.

Hyväksytty elintarvikehuoneisto (hyväksytty laitos) tarkoittaa teurastamoa, riistankäsitteilylaitosta tai muuta eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavaa tai käsittelevää tuotantolaitosta, jonka elintarvikevalvontaviranomainen on rekisteröinyt ja lisäksi asetuksen (EY) 853/2004 mukaisesti hyväksynyt. Jokaisella hyväksytyllä elintarvikehuoneistolla on tunnusnumero. Hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen luettelo on viranomaisen verkkosivuilla. Kyseisessä hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa valmistettujen elintarvikkeiden pakkauksissa on laitoksen tunnusnumero tunnistusmerkissään tai, jos kyseessä on ruho, terveystunnusmerkissään. ks. kpl 1.8.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

Nimetty laitos tarkoittaa hyväksytyä elintarvikehuoneistoa, kuten teurastamoa, leikkaamoa, kylmävarastoa, lihanjalostuslaitosta tai riistankäsittelylaitosta, jonka eläinterveysviranomaisen on asetuksen (EU) 2023/594 art. 44 mukaisesti nimennyt ASF-rajoitusvyöhykkeiltä peräisin olevien sikojen tai luonnonvaraisten villisikojen teurastukseen tai niiden lihan käsittelyyn. Nimettyjen laitosten luettelo on viranomaisen verkkosivuilla. Linkki nimettyjen laitosten luetteloon on ohjeen lopussa. Nimetyssä laitoksessa tuotetun lihan tai lihavalmisteen terveys- tai tunnistusmerkissä on valmistuslaitoksen tunnusnumero, jonka avulla tuotteet voidaan jäljittää. Ks. kpl 1.8.

Riskinvähentämiskäsittely tarkoittaa asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaista lihavalmisteen käsittelyä tartuntariskin vähentämiseksi. Käsittely on tarkoin määritelty kuuminus, käymis-, kypsymis- tai kuivaamiskäsittely.

Toimivaltainen viranomaisen tarkoittaa tässä ohjeessa sitä lähtömaan eläinterveysviranomaista, joka valvoo kyseistä teurastamoa tai muuta tuotantolaitosta ja jolla on kyseisen jäsenmaan kansallisen eläntautilainsäädännön nojalla toimivalta päättää esimerkiksi poikkeusluvista, jotka koskevat tuotteiden siirtoja muihin jäsenvaltioihin.

1.4 Yleiseen kulutukseen tarkoitettujen eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinasiirrot

Yleiseen kulutukseen tarkoitettujen elintarvikkeiden ovat sellaisia, jotka on tarkoitettu toimitettavaksi myyntiin ja/tai muuhun jakeluun. Elintarvikkeiden toimittaminen yleiseen kulutukseen on usein kaupallista toimintaa, mutta sen ei tarvitse olla kaupallista, vaan toiminta voi olla myös vastikkeetonta tai harrastustoimintaa tms.

Yleiseen kulutukseen tarkoitettujen eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinasiirtoja (kaupallista sisämarkkinatuontia) koskevat elintarvikealan toimijoille elintarvikelainsäädännön nojalla asetetut vaatimukset. Vaatimuksia ovat mm. toiminnan rekisteröinti, sisämarkkinatuontitoiminnasta ilmoittaminen huoneiston rekisteröinnin yhteydessä ja tiettyjen eläinperäisten elintarvikkeiden salmonellatodistusvaatimus. Lihavalmisteiden tulee olla valmistettu elintarvikelainsäädännön mukaan hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa (hyväksytyssä laitoksessa), minkä merkkinä niiden pakkauksissa tulee olla EU:n soikea tunnistusmerkki. Jäsenmaakohtainen luettelo hyväksytyistä elintarvikehuoneistoista on EU:n komission verkkosivuilla. Linkki lisätietoihin elintarvikkeiden sisämarkkinasiirtojen elintarvikelainsäädännön mukaisista vaatimuksista on ohjeen lopussa.

Elintarvikelainsäädännön vaatimusten lisäksi eläinperäisiä elintarvikkeiden sisämarkkinasiirtoja koskevat eläntautilainsäädäntöön perustuvat siirtorajoitukset, jos lähtömaassa esiintyy esimerkiksi afrikkalaista sikaruttoa.

1.5 Omaan käyttöön tarkoitettujen eläinperäisten elintarvikkeiden tuonti Suomeen toisista EU-jäsenvaltioista

Omaan käyttöön tarkoitettujen elintarvikkeiden ovat sellaisia, jotka on tarkoitettu käyttämään elintarvikkeina henkilön omassa yksityistaloudessa.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

- Elintarvikkeet voivat olla matkaeväitä tai tuliaisia toisesta EU-jäsenvaltiosta.
- Elintarvikkeet voivat olla sellaisia, jotka tilataan omaa käyttöä varten postitse tai muulla kuljetuspalvelulla toisesta EU-jäsenvaltiosta.
- Omaan käyttöön tarkoitettu elintarvike voi myös olla itse toisessa maassa metsästettyä riistaa, jonka metsästäjä aikoo käyttää omassa taloudessaan.
- Tuotava elintarvike-erä saa olla enintään sen kokoinen, että se voidaan arvioida koh-tuudella käytettävän elintarvikkeena henkilön omassa taloudessa.
- Suurempaan kuin em. erään sovelletaan yleisen kulutuksen vaatimuksia.
- Elintarvikkeiden tuonti omaan käyttöön ei tarkoita omien lemmikkieläinten ruokintaan tarkoitettujen lihatuotteiden tms. tuomista. Eläinten ruokintaan käytettäviä tuotteita koskevat rehulainsäädännön vaatimukset.
- Elintarvikelainsäädännön vaatimuksia ei sovelleta elintarvikkeiden käyttöön yksityista-loudessa ja tämän takia yksityishenkilöt voivat tuoda toisista jäsenvaltioista eläinperäi-siä elintarvikkeita omaan käyttöönsä jonkin verran vapaammin kuin ne, jotka tuovat vastaavia tuotteita myyntiin tai muuhun yleiseen kulutukseen.
- Eläintautilainsäädäntöön perustuvat siirto rajoitukset koskevat myös omaan käyttöön tarkoitettujen eläinperäisten elintarvikkeiden yksityistä tuontia.

1.6 Afrikkalaisen sikaruton esiintymisestä johtuvat rajoitusvyöhykkeet

Eläintautilainsäädännön nojalla asetetaan rajoituksia, jotta eläintaudit eivät leviäisi. Rajoitukset voivat koskea esimerkiksi kotieläiminä pidettyjen sika-eläinten ja luonnonvaraisten villisikojen lihaa, sian ja villisian raakalihavalmisteita, -lihavalmisteita ja muita sian ja villi-sian lihaa sisältäviä tuotteita. Sen jäsenvaltiossa, jossa on eläintaudista johtuvia rajoituksia, eläinterveysviranomaiset valvovat, että paikallisia rajoituksia sovelletaan tarvittaviin tuot-teisiin ja että rajoitusten alaisia lihoja ja lihavalmisteita tai muita tuotteita ei siirretä toisiin jäsenvaltioihin.

Afrikkalaisen sikaruton esiintymisen perusteella kyseinen jäsenvaltio asettaa tartunta-alu-eelle rajoituksia perustamalla tartunta- tai rajoitusvyöhykkeen. Myöhemmin EU:n komissio vahvistaa rajoitusvyöhykkeet. Voimassa olevat rajoitusvyöhykkeet on lueteltu komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2023/594 ja siihen myöhemmin tehdyissä muutoksissa. Rajoitusvyöhykkeet on esitetty myös komission ylläpitämässä kartassa. Rajoitusvyöhyk-keitä voi olla kolmea tyyppiä epidemiologisen tilanteen perusteella: I, II ja III. Lisäksi kar-talla voi näkyä jäsenvaltioiden perustamia tartunta- ja rajoitusvyöhykkeitä.

- **Rajoitusvyöhyke I:** Tautia ei esiinny, vaan rajoitusvyöhyke I on puskurivyöhykkeenä taudin esiintymisalueen reunalla. Kartassa sininen väri.
- **Rajoitusvyöhyke II:** Tautia esiintyy luonnonvaraisissa villisioissa, mutta ei kotieläiminä pidettävissä sioissa. Kartassa vaaleanpunainen väri.
- **Rajoitusvyöhyke III:** Tautia esiintyy kotieläiminä pidettävissä sioissa ja mahdollisesti myös luonnonvaraisissa villisioissa. Kartassa punainen väri.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

- **Tartuntavyöhyke:** Uusi esiintymisalue, jonka ko. jäsenvaltio on perustanut. Tautia esiintyy luonnonvaraisissa villisioissa, mutta ei kotieläiminä pidettävissä sioissa. Kartassa keltainen väri.
- **Rajoitusvyöhyke:** Uusi esiintymisalue, jonka ko. jäsenvaltio on perustanut. Tautia esiintyy kotieläiminä pidettävissä sioissa. Kartassa violetti väri.

Afrikkalaista sikaruttoa esiintyy EU:ssa esim. Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Unkarissa, Romaniassa, Bulgariassa, Slovakiassa, Saksassa, Italiassa, Tšekissä, Kreikassa ja Kroatiassa. Tautitilanne voi muuttua nopeasti ja rajoitusvyöhykkeiden rajat voivat muuttua. Ajantasaiset rajoitukset pitää aina tarkistaa. Linkki komission rajoitusvyöhykekarttaan on ohjeen lopussa.

1.7 Mitä ASF-rajoitukset koskevat?

Sian- ja villisianlihan ja -lihavalmisteiden (tuore liha, raakalihavalmisteet, lihavalmisteet, muut sian- tai villisianlihaa sisältävät tuotteet) siirtäminen afrikkalaisen sikaruton esiintymisestä johtuvalta rajoitusvyöhykkeeltä I, II ja III muille alueille on joko kiellettyä tai tarkoin säänneltyä ja valvottua. Rajoitukset voivat sallia tuotteiden siirtämisen ja kaupan kyseisen valtion sisällä, mutta kieltää niiden siirtämisen toisiin jäsenvaltioihin. Vaatimuksena voi olla mm. lihan käsittely (kuumennus tai muu kypsytyksäsittely) siten, että tuotteista ei käsitellyn jälkeen aiheudu afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaraa (riskinvähentämiskäsittely). Tällainen riskinvähentämiskäsittely tulee olla tehty nimetyssä laitoksessa. Vaatimuksena voi myös olla, että tuote-erällä on lähtömaan virkaeläinlääkäriin myöntämä eläinterveystodistus. Rajoitukset ja vaatimukset koskevat sekä kaupallista toimintaa että yksityiseen kulutukseen tarkoitettua lihaa tai lihavalmistetta.

Vastuu paikkakunnan tautitilanteen ja voimassa olevien rajoitusten selvittämisestä on aina sillä toimijalla tai yksityisellä henkilöllä, joka aikoo tuoda sian- tai villisian lihaa sisältäviä elintarvikkeita Suomeen maasta, jossa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa.

1.8 EU-markkinoille hyväksytyyn tuoreen lihan ja lihavalmisteiden merkinnät

Liha ja lihavalmisteet, jotka täyttävät EU:n sisämarkkinoiden elintarvikelainsäädännön vaatimukset, on merkitty säädösten mukaisella soikealla EU:n terveys- tai tunnistusmerkillä.

- **Terveysmerkki** on ruohon leimattava merkki. Sen malli ja koko on määrätty lainsäädännössä. Merkillä merkitään teurastamalla lihantarkastuksessa hyväksytyt, ihmisravinnoksi kelpaavat ruhot. Merkissä on valtion kirjaintunnus ja sen teurastamon tunnusnumero, missä eläin on teurastettu. Ruhon merkitseminen terveysmerkillä on osoitus virallisen valvonnan suorittamisesta. Soikealla EU:n terveysmerkillä merkitty ruho täyttää EU:n sisämarkkinoiden vaatimukset (vrt. erityinen terveysmerkki). (EU) 2019/627 art. 48 ja liite II. Kuva 1.

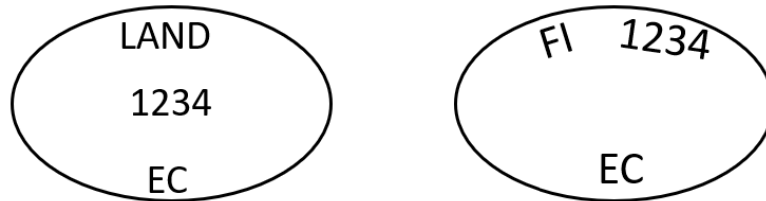
- **Tunnistusmerkki** on eläimistä saatavan elintarvikkeen pakkaukseen tai kääreeseen tehtävä merkintä. Merkissä on maatunnus ja sen laitoksen tunnusnumero, missä tuote on

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

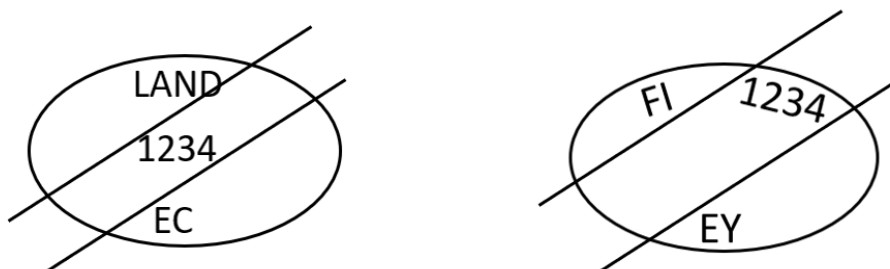
valmistettu, pakattu tai muuten viimeksi käsitelty ennen markkinoille saattamista. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden valmistuslaitosten tulee olla viranomaisen hyväksymiä. Tunnustusmerkin merkitseminen lihan ja lihatuotteiden pakkauksiin tai kääreisiin on pakollista. Merkinnän avulla voidaan jäljittää tuotantolaitos, mistä tuote on peräisin. Tunnustusmerkki on saman muotoinen kuin terveystunnus, mutta kooltaan pienempi. Soikea EU:n tunnustusmerkki pakkauksessa tarkoittaa, että tuote on valmistettu asetuksen (EY) N:o 853/2004 vaatimusten mukaisesti (vrt. erityinen tunnustusmerkki). Kuva 1.

Kuva 1. EU:n terveystunne- tai tunnustusmerkki. Toisiin EU-jäsenvaltioihin saa toimittaa yleiseen kulutukseen vain soikealla EU:n terveystunne- tai tunnustusmerkillä merkittyä lihaa ja lihavalmisteita. Merkissä tulee olla kyseisen jäsenvaltion nimi tai kirjaintunnus. Kuvan merkissä on Suomessa käytettävä maatunnus FI. Lisäksi merkissä tulee olla tuotteen valmistaneen tai pakkauksen hyväksytyin elintarvikehuoneiston tunnusnumero (kuvassa 1234). Tunnuksen "EC" tilalla voi olla vastaava muu virallinen EU:n lyhenne.

1.9 Erityisellä terveystunne- tai tunnustusmerkillä merkitty sian- tai villisianliha ja -lihavalmisteet

Maassa, jossa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, voi olla vähittäismyynnissä sian- tai villisianlihaa tai niistä saatuja lihavalmisteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi vain kyseisen jäsenvaltion alueella taudin leviämisen estämisen varokeinona. Lihaa ja lihavalmisteita, jotka on merkitty erityisellä terveystunne- tai tunnustusmerkillä, saa pitää kaupan vain kyseisen jäsenvaltion sisällä. **Niitä ei saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin.** Kielto koskee myös elintarvikkeen siirtämistä toiseen jäsenvaltioon henkilön omaa yksityistä käyttöä varten. Erityisessä terveystunne- tai tunnustusmerkillä soikeaan EU:n merkkiin on lisätty kaksi samansuuntaista vinoviivaa. (EU) 2023/594 art. 47, kuva 2.

Kuva 2. Erityinen terveystunne- tai tunnustusmerkki. Eläinperäisiä elintarvikkeita, jotka on merkitty erityisellä terveystunne- tai tunnustusmerkillä, on sallittua siirtää vain saman jäsenvaltion sisällä.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

1.10 Eräät lihavalmisteen ja liha, joissa ei ole lainkaan tunnistus- tai terveystodistusta

Vähittäismyynnissä voi olla lihaa sisältäviä elintarvikkeita, joissa ei ole lainkaan tunnistusmerkkiä. Yhdistelmäelintarvikkeiden pakkauksissa (ks. kpl 1.2) ei ole pakko käyttää tunnistusmerkkiä, mutta niissä voi myös olla sellainen. Merkin käyttö riippuu valmistaneesta tuotantolaitoksesta. Pakattuina myytäviä yhdistelmäelintarvikkeita saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin sekä yleiseen kulutukseen, että yksityiseen käyttöön, olipa niissä tunnistusmerkki tai ei.

Vähittäismyynnissä voi myös olla sellaisia eläinperäisiä elintarvikkeita, jotka on valmistettu myyntipaikalla, esim. myymälässä. Vähittäismyymälässä valmistettujen elintarvikkeiden pakkauksissa ei käytetä tunnistusmerkkiä. Tuotteet myydään suoraan kyseisestä vähittäismyymälästä tai muuten paikallisesti. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi vähittäismyymälässä, torilla tai ravintolassa valmistetut ja tarjoillut tai siellä myydyt grillatut lihavalmisteen, raakamakkarat tai muut lihavalmisteen. Näiden tuotteiden sisämarkkinatuonti toiseen jäsenvaltioon tarkoitettuna yleiseen kulutukseen ei ole sallittua, koska ne on tarkoitettu vain kyseisen jäsenmaan kansallisille markkinoille.

Kotona teurastetun eläimen ruhosella tai lihassa ei ole terveystodistusta, koska sille ei ole tehty virallista lihantarkastusta, eikä kotona valmistetuissa elintarvikkeissa ole myöskään tunnistusmerkkiä. Metsästetyn riistan lihassa ei ole terveystodistusta tai tunnistusmerkkiä, jos ruhoa ei ole toimitettu viralliseen lihantarkastukseen, vaan metsästäjä on toimittanut sen tarkastamattomana suoraan myyntiin.

Yleiseen kulutukseen ei ole sallittua tuoda toisesta EU-jäsenvaltiosta tarkastamatonta lihaa. Myöskään ei ole sallittua tuoda yleiseen kulutukseen kotona valmistettuja, lihaa sisältäviä elintarvikkeita, kuten kotikeittiössä valmistettuja raakamakkaraita, savustettua lihaa tai lihasäilykkeitä. Niiden sisämarkkinatuonti ei ole sallittua, riippumatta siitä, onko ne pakattu tai ovatko ne pakkaamattomia.

Jos eläintautirajoitukset eivät aseta tuonnille esteitä, voivat yksityishenkilöt tuoda omaan käyttöönsä toisista EU-jäsenvaltioista lihaa ja lihatuotteita, joiden pakkauksissa ei ole soikea EU:n terveystodistusta tai EU:n tunnistusmerkkiä.

1.11 Sisämarkkinasiirtoihin voidaan tarvita eläinterveystodistus

Siirrettäessä Suomeen sianlihaa tai villisianlihaa sisältäviä elintarvikkeita jäsenvaltiosta, jossa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, voidaan tuotteille tarvita eläinterveystodistus. Eläinterveystodistusvaatimus johtuu lähtöalueen eläintautitilanteesta. Terveystodistuksella varmistetaan, että tuotteille on tehty lainsäädännön vaatima kuumennus- tai muu käsittely tai että sikaeläimet, joista liha on saatu, on pidetty erityisten taudintorjuntatoimenpiteiden mukaisesti. Ks. kpl 2.3 ja 3.2. Eläinterveystodistuksen tulee olla asetuksen (EU) 2016/429 art. 167 1 kohdassa säädetyn mukainen ja todistuksessa on oltava teksti, joka on asetuksen (EU) 2023/594 art. 19 mukainen. Eläinterveystodistuksen voi saada vain ostamalla tuotteet

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

suoraan laitoksesta, jossa ne on valmistettu, koska tuote- ja eräkohtaisen todistuksen voi myöntää vain laitosta valvova virkaeläinlääkäri ja koska todistus annetaan silloin kun tuote lähtee laitoksesta. Tiedon siitä, tarvitaanko elintarvikkeen siirtoon Suomeen eläinterveys-todistus, saa tuotantolaitosta valvovalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Tieto voi olla lisäksi merkitty kansallisen viranomaisen verkkosivuilla luetteloon nimetyistä laitoksista (linkki ohjeen lopussa). Eläinterveystodistus vaaditaan esimerkiksi aina silloin, jos tuodaan villisian lihavalmisteita sisämarkkinatuontina rajoitusvyöhykkeiltä I-III, ks. kpl 3.2.

Jos eläinterveystodistus vaaditaan, sen paperinen tuloste tulee olla Suomeen tuotavan erän mukana. Todistuksen laatii tuotantolaitosta valvova virkaeläinlääkäri TRACES-järjestelmässä. Sisämarkkinakaupassa toimivat yritykset ja huolitsijat käyttävät TRACES-järjestelmää yhteistyössä virkaeläinlääkäreiden kanssa. Vastaanottajamaassa, kuten Suomessa, kohdepaikkakunnan eläinterveysviranomainen saa TRACES-järjestelmän kautta ilmoituksen saapuvasta tuotteesta.

Lisätietoja TRACES-järjestelmästä <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/traces/elaimet-ja-elainperaiset-tuotteet/sisamarkkinakauppa/>

1.12 Yksityishenkilöiden omaan käyttöönsä tuomia lihaa ja lihavalmisteita koskevat vaatimukset

Yksityishenkilöiden omaan käyttöön tarkoitetussa tuonnissa toisista EU-jäsenvaltioista (sisämarkkinasiirroissa) on huomioitava afrikkalaisen sikaruton esiintymiseen perustuvat rajoitukset ja suositukset, jotka on kuvattu luvuissa 2 ja 3.

Yksityishenkilöt eivät saa tuoda Suomeen sellaista sian- tai villisianlihaa tai -lihavalmisteita, jotka on merkitty erityisellä tunnistusmerkillä, ks. kpl 1.9.

Yksityishenkilö saa tuoda toisessa EU-jäsenvaltiossa itse metsästämänsä riistaeläimen kokonaisen ruhon tai sen tarkastamatonta lihaa omaan käyttöönsä, jos tuonnille ei ole lähtömaan eläintautitilanteen perusteella rajoituksia. Tarkemmin ks. kpl 3.4.

Yksityishenkilö saa tuoda Suomeen omaan käyttöönsä myös kotona valmistettuja, lihaa sisältäviä elintarvikkeita sekä vähittäismyynnistä ostettuja elintarvikkeita, joiden pakkauksissa ei ole tunnistusmerkkiä, jos tuonnille ei ole lähtömaassa esiintyvän afrikkalaisen sikaruton takia rajoituksia. Tarkemmin ks. kpl 2.4.2 ja 3.3.2.

1.13 Määräysten rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset

Seuraamuksista tilanteissa, joissa henkilö rikkoo rajoituksia tai määrättyjä toimenpiteitä ja tuo kiellettyä lihaa tai lihavalmisteita alueelta, jossa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, on säädetty mm. eläintautilain (76/2021) 93–95 §:ssä sekä rikoslain (39/1889) 44 luvun 4a §:ssä. Eläintautirikkomuksesta voidaan tuomita eläintautilain 95 §:n mukaisesti sakkoja. Rikoslain 44 luvun 4a §:n mukaisesta tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta tehdystä eläintaudin leviämisvaaran aiheuttamisesta voidaan tuomita sakkoja, tai enintään 6 kk vankeutta. Eläintautilain 94 a §:n mukaisesti AVI tai tullit voi määrätä eläintautivalvonnan

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

seuraamusmaksun (1 mom. 6 kohta). Lievimmillään seurauksena voi olla kiellettyjen tuotteiden haltuunotto. Lisäksi on mahdollista, että tuojalta peritään tuotteen hävittämiskustannukset ja/tai että hänet todetaan korvausvelvolliseksi ja hän joutuu vastuuseen aiheuttamastaan taloudellisesta vahingosta.

Jos elintarvikealan toimija tuo Suomeen yleistä kulutusta varten sellaisia eläinperäisiä elintarvikkeita, joiden jäljitettävyydessä, merkinnöissä tms. on puutteita tai joita ei olisi saanut lainkaan siirtää Suomeen, voidaan valvonnassa soveltaa myös elintarvikelain pakkokeinoja. Ruokaviraston ohje ”Toimintaohje viranomaisille epäiltäessä afrikkalaisen sikaruton tartuntavaaraa aiheuttavan eläinperäisen elintarvike-erän saapuneen sisämarkkinasiirtona Suomeen” käsittelee eläintautilain ja elintarvikelain yhteensovittamista eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinasiirtojen valvonnassa.

2 Sianlihaa koskevat sisämarkkinasiirtojen rajoitukset

Sianlihan ja sitä sisältävien lihavalmisteiden tuonnille on rajoituksia niistä EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa. Rajoitukset määräytyvät sen mukaan, miltä rajoitusvyöhykkeeltä (I-III) peräisin olevista sioista saatua lihaa tai lihavalmisteita ollaan siirtämässä muualle. Rajoitusvyöhykkeiden tilanteen tarkistamiseen sopii esim. EU:n komission kartta (ks. kpl 1.6).

Jäsenvaltioissa, joiden jollakin alueella on afrikkalaisesta sikarutosta johtuvia rajoitusvyöhykkeitä, voi olla vähittäismyynnissä myös sellaista sianlihaa tai sianlihavalmisteita, jotka on tarkoitettu vain kansalliseen kulutukseen, ja joiden tuonti Suomeen ei ole sallittua.

Jos toisesta jäsenvaltiosta tuodun sianlihan tai sianlihavalmisteen alkuperä jää epäselväksi tai asiakirjat ovat puutteelliset, voidaan katsoa, että tuotteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.

2.1 Rajoitusvyöhyke I, sianlihan ja sianlihatuotteiden sisämarkkinasiirroille ei rajoituksia

Rajoitusvyöhykkeellä I pidetyistä sioista saatua tuoretta lihaa ja lihavalmisteita, kuivatut suolet ja rakot mukaan luettuina, saa siirtää kyseisen rajoitusvyöhykkeen ulkopuolelle ja toisiin jäsenvaltioihin. Niiden siirtoja ei ole rajoitettu. Rajoitusvyöhykkeellä I pidetyt siat on saatettu teurastaa ja/tai niiden lihasta valmistaa lihavalmisteita laitoksessa, joka voi sijaita myös rajoitusvyöhykkeellä II tai III, eikä se vaikuta siirtomahdollisuuksiin.

2.2 Rajoitusvyöhyke II, sianlihaa ja sianlihatuotteita koskevat rajoitukset ja vaatimukset

Rajoitusvyöhykkeellä II pidetyistä sioista saatua tuoretta lihaa ja lihavalmisteita, kuivatut suolet ja rakot mukaan luettuina, ei saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin, jos toimivaltainen viranomainen ei ole sitä erikseen sallinut.

Toimivaltainen viranomainen voi sallia, että kypsennettyjä lihavalmisteita, kuivattuja suolia ja rakkoja, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely (kuumennus tai muu kypsytyksikäsitteily

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

vaatimusten mukaan, ks. kpl 1.3) nimetyssä laitoksessa, saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin. Sisämarkkinasiirtoon voidaan tarvita lisäksi eläinterveystodistus.

Toimivaltainen viranomainen voi myös sallia tuoreen lihan ja lihavalmisteiden siirrot, jos eläimet ja niistä saatu liha ja lihatuotteet on tuotettu lainsäädännön erityisten vaatimusten mukaisesti. Liha ja lihavalmisteet tulee olla tuotettu ja käsitelty nimetyssä laitoksessa. Nimetty laitos voi sijaita myös rajoitusvyöhykkeen II ulkopuolella.

Tiedon siitä, onko toimivaltainen viranomainen sallinut lihavalmisteiden siirrot toisiin jäsenvaltioihin ja tarvitaanko siirtoon eläinterveystodistus, saa tuotantolaitosta valvovalta viranomaiselta. Tieto siirtojen sallimisesta ilman terveystodistusta voi olla myös komission verkkosivuilla olevassa nimettyjen laitosten luettelossa, johon on voitu kirjata merkintä poikkeuksesta kyseisen laitoksen tietoihin.

Sellaiset sianliha ja -lihavalmisteet, joita on sallittua siirtää toisiin jäsenvaltioihin, tulee olla merkitty soikealla EU:n terveys- tai tunnistusmerkillä.

2.3 Rajoitusvyöhyke III, sianlihaa ja sianlihatuotteita koskevat rajoitukset ja vaatimukset

Rajoitusvyöhykkeellä III pidetyistä sioista saatua tuoretta lihaa ja lihavalmisteita, kuivatut suolet ja rakot mukaan luettuina, ei saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin.

Toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin sallia, että kypsennettyjä lihavalmisteita, kuivatuja suolia ja rakkoja, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely (kuumennus tai muu vaatimusten mukainen kypsytyksäkäsittely), saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin. Riskinvähentämiskäsittely pitää tehdä nimetyssä laitoksessa (ks. kpl 1.3). Nimetty laitos voi sijaita myös rajoitusvyöhykkeen III ulkopuolella. Sisämarkkinasiirtoon tarvitaan lisäksi eläinterveystodistus.

Tiedon siitä, onko toimivaltainen viranomainen sallinut lihavalmisteiden siirrot toisiin jäsenvaltioihin, saa tuotantolaitosta valvovalta viranomaiselta.

Sellaiset sianliha ja -lihavalmisteet, joita on sallittua siirtää toisiin jäsenvaltioihin, tulee olla merkitty EU:n terveys- tai tunnistusmerkillä.

2.4 Yhteenveto - yleiseen kulutukseen tarkoitetun sianlihan ja sianlihavalmisteiden sisämarkkinasiirto toisista jäsenvaltioista Suomeen

- Ennen sianlihan tai sianlihavalmisteiden sisämarkkinatuontia on syytä selvittää afrikkalaisen sikaruton takia voimassa olevat rajoitukset kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastuu tautitilanteen ja rajoitusten selvittämisestä on sillä toimijalla tai yksityishenkilöllä, joka aikoo tuoda sianlihaa tai sianlihavalmisteita Suomeen.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

- Lihan ja lihavalmisteen alkuperätiedot ja jäljitettävyyden osoitetaan kaupallisilla asiakirjoilla ja pakkausmerkinnöillä. Linkki lisätietoihin sisämarkkinatuonnin yleisistä vaatimuksista on ohjeen lopussa.
- Lihan ja lihavalmisteen pakkauksissa tulee aina olla myös soikea EU:n terveys- tai tunnistusmerkki.
- Jos lähtömaassa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, voi sianlihan ja/tai -lihavalmisteen sisämarkkinasiirto muihin jäsenvaltioihin olla kokonaan kielletty.
- Jos lähtömaassa on rajoitusvyöhykkeiden II ja III lisäksi alueita, joilla on vain rajoitusvyöhyke I tai ei lainkaan rajoituksia, ei ostaja voi selvittämättä asiaa tietää, onko ostettava sianliha/sianlihavalmiste-erä saatu sioista, jotka ovat peräisin rajoitusvyöhykkeiltä II tai III ja onko viranomaisen sallinut niiden sisämarkkinasiirrot vai ei. Lihan tai lihavalmisteen pakannan tai valmistaneen laitoksen valvontaviranomaiselta tai jäsenmaan toimivaltaiselta eläinterveysviranomaiselta tulee tarkistaa, onko Suomeen ostettavaksi aiottujen tuote-erien sisämarkkinasiirto sallittu ja tarvitaanko siirtoon eläinterveystodistus. Siirtoehdot tulee selvittää, vaikka tuotteet ostettaisiin tukusta tai vähittäismyynnistä.
- Toisiin jäsenvaltioihin siirtäminen voi olla sallittu vain sellaisille sianlihavalmisteen, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely (kuumennus tai muu vaatimusten mukainen kypsytyksenkäsittely). Siirtoon voidaan tarvita eläinterveystodistus. Käsitteily pitää tehdä nimetyssä laitoksessa (ks. kpl 1.3). Vaatimuksista saa tiedon laitoksen valvontaviranomaiselta tai jäsenmaan toimivaltaiselta eläinterveysviranomaiselta. Siirtoehdot tulee selvittää, vaikka tuotteet ostettaisiin tukusta tai vähittäismyynnistä.
- Jos siirtoon tarvitaan eläinterveystodistus, tulee siirrettävä sianliha ja -valmisteet ostaa suoraan ne valmistaneesta laitoksesta, koska eläinterveystodistuksen voi myöntää vain kyseistä laitosta valvova virkaeläinlääkäri.
- Tieto siirtojen sallimisesta ilman eläinterveystodistusta voi olla merkitty komission verkkosivuilla olevaan nimettyjen laitosten luetteloon kyseisen laitoksen tietoihin.
- **Jos sianlihan alkuperä jää epäselväksi tai asiakirjat ovat puutteelliset, voidaan katsoa, että tuotteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.**

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

2.5 Yhteenveto - omaan käyttöön tarkoitetun sianlihan ja sianlihavalmisteiden sisämarkkinatuonti Suomeen

- Omaan käyttöönsä saa tuoda toisista jäsenvaltioista pakattua tuoretta sianlihaa ja sianlihavalmisteita, joiden pakkauksissa on soikea EU:n tunnistusmerkki.
- Jos lähtömaassa **ei esiinny afrikkalaista sikaruttoa**, yksityishenkilöt voivat tuoda omaan käyttöönsä myös sellaista sianlihaa ja -lihavalmisteita, jotka ovat pakkaamattomia tai joiden pakkauksissa **ei ole mitään tunnistusmerkkiä**. Suomeen tullessa olisi pystyttävä todistamaan kirjallisin dokumentein, mistä jäsenvaltiosta sianliha ja lihavalmisteet ovat peräisin. Kirjallisia dokumentteja voivat olla esim. yksityiskohtainen ostokuitti ja pakatun tuotteen pakkausmerkinnät. **Jos sianlihan alkuperä jää epäselväksi, voidaan katsoa, että tuotteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.**
- **Niistä jäsenvaltioista, joiden jossakin osassa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa**, yksityishenkilöt voivat periaatteessa tuoda myös sellaista sianlihaa ja -lihavalmisteita, jotka ovat pakkaamattomia tai joiden pakkauksissa ei ole mitään tunnistusmerkkiä, jos sianliha on peräisin sioista rajoitusvyöhykkeiden II ja III ulkopuolelta. Tuojan pitäisi voida kirjallisin dokumentein todistaa, että sianliha on saatu sioista, jotka eivät ole peräisin rajoitusvyöhykkeeltä II tai III. Kirjallisia dokumentteja voivat olla esim. yksityiskohtainen ostokuitti ja pakatun tuotteen pakkausmerkinnät. **Jos sianlihan alkuperä jää epäselväksi, voidaan katsoa, että tuotteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.**
- **Suomeen ei saa tuoda sellaista sianlihaa tai -lihavalmisteita, joiden pakkauksissa on erityinen tunnistusmerkki** (erilainen kuin soikea EU:n tunnistusmerkki).
- **Ruokavirasto suosittelee, että yksityishenkilöt tuovat Suomeen omaan käyttöönsä vain sellaista pakattua sianlihaa ja pakattuja sianlihavalmisteita, joiden pakkauksessa on soikea EU:n tunnistusmerkki.** On suositeltavaa välttää muiden sianlihatuotteiden yksityistä tuontia niistä EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa. Varovaisuus on tarpeen, sillä yksityishenkilön on vaikea varmistua ostamansa pakkaamattoman sianlihan tai -lihavalmisteen tai pakatun tuotteen, jossa ei ole EU:n tunnistusmerkkiä, tarkasta alkuperästä ja koska afrikkalaisen sikaruton tautitilanne ja siitä johtuvat rajoitukset voivat muuttua nopeastikin.
- Jos yksityinen henkilö on tuonut Suomeen sellaisia sianlihatuotteita, joiden tuonti on kielletty, on hän vastuussa niiden huolellisesta käsittelystä ja siitä, ettei afrikkalainen

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

sikarutto pääse leviämään. Elintarvikkeet voi syödä, mutta niitä ei pidä luovuttaa eteenpäin. Kyseisten elintarvikkeiden tähteet ja pakkaukset pitää hävittää erityisen huolellisesti ja ne tulee viedä sekajätteille tarkoitettuihin jäteastioihin. Elintarvikkeita tai niiden tähteitä ei saa antaa sika-eläimille eikä jättää luonnoneläinten saataville. Kompostointi ei ole turvallinen käsittelytapa.

3 Villisian lihaa koskevat sisämarkkinasiirtojen rajoitukset

Luonnonvaraisten villisikojen lihan ja villisianlihavalmisteen sisämarkkinatuonnille on huomattavia rajoituksia niistä EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa. Rajoitusvyöhykkeiden tilanteen tarkistamiseen sopii esim. EU:n komission kartta (ks. kpl 1.6).

Sisämarkkinatuontia harkittaessa tulee huomioida, että jäsenvaltioissa, joiden jollakin alueella on afrikkalaisesta sikarutosta johtuvia rajoitusvyöhykkeitä, voi olla vähittäismyynnissä sellaista villisianlihaa tai villisianlihavalmistetta, jotka on tarkoitettu vain kansalliseen kuluutukseen ja joiden tuonti Suomeen ei ole sallittua.

Jos toisesta jäsenvaltiosta tuodun villisian lihan tai lihavalmisteen alkuperä jää epäselväksi tai asiakirjat ovat puutteelliset, voidaan katsoa, että tuotteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.

3.1 Rajoitusvyöhykkeiltä I-III siirrettävää villisian lihaa ja lihatuotteita koskevat rajoitukset

Rajoitusvyöhykkeiltä I-III ei saa siirtää luonnonvaraisten villisikojen lihaa tai lihavalmistetta toisiin jäsenvaltioihin.

Rajoitusvyöhykkeiltä peräisin olevista villisioista saatua lihaa ja lihavalmistetta saa kuitenkin tietyin edellytyksin valmistaa ja myydä saman jäsenvaltion sisällä. Markkinoilla voi olla villisianlihavalmistetta, jotka on hyväksytty käytettäväksi vain kyseisen jäsenvaltion sisällä ja jotka on merkitty erityisellä tunnistusmerkillä, ks. kpl 1.9. Sellaisia tuotteita ei saa tuoda Suomeen. Markkinoilla voi myös olla villisianlihavalmistetta, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely (kuumennus tai muu vaatimusten mukainen kypsytyskäsittely) nimetyssä laitoksessa. Sellaisia tuotteita ovat esimerkiksi täyssäilykkeet ja kestromakkarat. Ne voi olla merkitty EU:n tunnistusmerkillä, mutta ne on kuitenkin tarkoitettu käytettäväksi vain kyseisen jäsenvaltion sisällä.

3.2 Poikkeus: eräät kypsennetyt villisianlihatuotteet

Toimivaltainen viranomais voi sallia, että villisian lihasta, joka on peräisin rajoitusvyöhykkeiltä I, II tai III, valmistettuja **lihavalmistetta, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely** (kuumennus tai muu vaatimusten mukainen kypsytyskäsittely) nimetyssä laitoksessa, saa siirtää toisiin jäsenvaltioihin. Sellaisia tuotteita ovat esimerkiksi täyssäilykkeet ja kestromakkarat. Jokainen ruho tulee olla testattu afrikkalaisen sikaruton varalta. Siirrettävällä/Suomeen tuotavalla **tuote-erällä tulee olla eläinterveystodistus**. Sellaisissa kypsennetyissä villisianlihavalmisteeissa, joita siirretään toisiin jäsenvaltioihin toimivaltaisen

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

viranomaisen myöntämän poikkeuksen nojalla, on myös oltava soikea EU:n terveys- tai tunnistusmerkki.

Tiedon siitä, onko toimivaltainen viranomainen sallinut villisian lihavalmisteiden, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely, siirrot rajoitusvyöhykkeeltä I, II tai III toisiin jäsenvaltioihin, sekä siirtoon tarvittavan eläinterveystodistuksen, saa tuotantolaitosta valvovalta viranomaiselta. Koska eläinterveystodistuksen voi myöntää vain tuotantolaitosta valvova eläinterveysviranomainen, on toiseen jäsenvaltioon siirrettäväksi aiottu villisian lihavalmiste-erä käytännössä ostettava suoraan valmistaneesta laitoksesta eikä sitä voi ostaa tukusta tai muuten vähittäismyynnistä.

3.3 Yhteenveto, yleiseen kulutukseen tarkoitetun luonnonvaraisen villisian lihan ja lihatuotteiden sisämarkkinasiirto toisista jäsenvaltioista Suomeen

- Ennen villisian lihan tai -lihavalmisteiden sisämarkkinatuontia on syytä selvittää afrikkalaisen sikaruton takia voimassa olevat rajoitukset kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastuu tautitilanteen ja rajoitusten selvittämisestä on sillä toimijalla tai yksityishenkilöllä, joka aikoo tuoda villisian lihaa tai lihavalmisteita Suomeen.
- Villisian lihalle pitää olla tehty lihantarkastus riistankäsittelylaitoksessa. Lihan ja lihavalmisteiden alkuperätiedot ja jäljitettävyyden osoitetaan kaupallisilla asiakirjoilla ja pakkausmerkinnöillä. Linkki lisätietoihin sisämarkkinatuonnin yleisistä vaatimuksista on ohjeen lopussa.
- Villisian lihassa ja lihavalmisteiden pakkauksissa tulee olla soikea EU:n terveys- tai tunnistusmerkki.
- Afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiltä I-III ei saa siirtää villisian tuoretta lihaa toisiin jäsenvaltioihin.
- Afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiltä I-III ei saa siirtää villisian lihavalmisteita toisiin jäsenvaltioihin, jos toimivaltainen viranomainen ei ole myöntänyt siirtokieltoon poikkeusta.
- Toisiin jäsenvaltioihin siirtäminen **voi olla sallittu kypsennetyille villisian lihavalmisteille, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely** (kuumennus tai muu vaatimusten mukainen kypsennys) nimetyssä laitoksessa, jos toimivaltainen viranomainen on sen sallinut. Kypsennettyjen villisianlihavalmisteiden jokaisella siirrettävällä erällä **pitää olla eläinterveystodistus**. Lihavalmisteiden pakkauksissa on oltava soikea EU:n tunnistusmerkki. Koska eläinterveystodistus on pakollinen vaatimus, tulee **Suomeen tuotavat villisianlihavalmisteet ostaa suoraan valmistaneesta tuotantolaitoksesta, koska eläinterveystodistuksen voi myöntää vain kyseistä laitosta valvova virkaeläinlääkäri**.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

- Tiedon siitä, onko toimivaltainen viranomaisella sallinut kypsennettyjen villisianlihatuotteiden siirrot toisiin jäsenvaltioihin, saa kyseistä tuotantolaitosta valvovalta viranomaiselta.
- **Jos villisianlihan alkuperä jää epäselväksi tai asiakirjat ovat puutteelliset, voidaan katsoa, että tuotteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.**

3.4 Yhteenveto, omaan käyttöön tarkoitetun villisianlihan ja -lihatuotteiden sisämarkkinatuonti Suomeen

- Jos lähtömaassa **ei esiinny afrikkalaista sikaruttoa**, sekä afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiden ulkopuolella sijaitsevilta alueilta, yksityishenkilöt voivat tuoda omaan käyttöönsä pakattua villisian tuoretta lihaa ja villisianlihavalmisteita, joiden pakkauksissa on soikea EU:n terveys- tai tunnistusmerkki.
- Jos lähtömaassa **ei esiinny afrikkalaista sikaruttoa**, sekä afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiden ulkopuolisilta alueilta, saavat yksityishenkilöt tuoda omaan käyttöönsä myös sellaista villisianlihaa ja -lihavalmisteita, jotka ovat pakkaamattomia tai joiden pakkauksissa ei ole mitään tunnistusmerkkiä. Suomeen tultaessa on pystyttävä todistamaan kirjallisin dokumentein, mistä jäsenvaltiosta sianlihatuotteet ovat peräisin ja että tuotavat villisianlihatuotteet ovat peräisin alueelta, jolla ei ole rajoituksia afrikkalaisen sikaruton takia. Pakkaamattomien tuotteiden osalta kirjallinen dokumentti voi olla esim. yksityiskohtainen ostokuitti.
- **Rajoitusvyöhykkeeltä I, II ja III ei saa tuoda Suomeen villisian lihaa eikä -lihavalmisteita.**
- Jäsenvaltiossa, jonka jollakin alueella on afrikkalaisesta sikarutosta johtuvia rajoitusvyöhykkeitä, voi olla vähittäismyynnissä villisianlihaa ja villisianlihavalmisteita, jotka on tarkoitettu vain kansalliseen kulutukseen, ja joiden tuonti Suomeen ei ole sallittua.
- Tuonti Suomeen **voi olla sallittu kypsennetyille villisian lihavalmisteille, joille on tehty riskinvähentämiskäsittely** (kuumennus tai muu vaatimusten mukainen kypsennyskäsittely) nimetyssä laitoksessa, jos toimivaltainen viranomaisella on sen sallinut. Kypsennettyjä lihavalmisteita ovat esim. täyssäilykkeet ja kestromakkarat. Kypsennettyjen villisianlihavalmisteiden jokaisella tuotavalla erällä pitää olla eläinterveystodistus. Lihavalmisteiden pakkauksissa on oltava soikea EU:n tunnistusmerkki. Koska eläinterveystodistus on pakollinen vaatimus, tulee **Suomeen tuotavat villisianlihavalmisteet ostaa suoraan valmistaneesta tuotantolaitoksesta, koska eläinterveystodistuksen voi myöntää vain kyseistä laitosta valvova virkaeläinlääkäri.**

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

- **Koska yksityishenkilön on vaikea ostaa lihavalmisteita suoraan valmistuslaitoksesta ja saada ostamilleen tuotteille eläinterveystodistus, on villisianlihavalmisteiden tuonti Suomeen käytännössä kiellettyä afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiltä.**
- Suomeen ei saa tuoda sellaisia villisianlihavalmisteita, jotka on merkitty erityisellä tunnustusmerkillä (erilainen kuin soikea EU:n tunnustusmerkki).
- **Jos villisianlihan alkuperä jää epäselväksi, voidaan katsoa, että lihan tai lihavalmisteen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan tapauskohtaisesti kieltää tai tuote voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.**
- Ruokavirasto suosittelee, että yksityishenkilöt tuovat Suomeen vain pakattua villisianlihaa ja pakattuja villisianlihavalmisteita, joiden pakkauksissa on soikea EU:n tunnustusmerkki. Erityisesti suositellaan, että yksityishenkilöt välttävät kaiken villisianlihan ja villisianlihavalmisteiden yksityistä tuontia niistä EU-valtioista, joiden jollakin alueella esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, koska maan sisällä voi olla myynnissä lihatuotteita, joiden kaupanpito on paikallisesti sallittua, mutta joiden tuominen Suomeen on kiellettyä ja voi aiheuttaa taudin leviämisen vaaran.
- Jos yksityinen henkilö on tietämättömyyttään tuonut Suomeen sellaista villisianlihaa tai lihatuotteita, joita ei olisi lainkaan saanut tänne tuoda, on hän vastuussa niiden huolellisesta käsittelystä ja siitä, ettei afrikkalainen sikarutto pääse leviämään. Elintarvikkeet voi syödä, mutta niitä ei pidä luovuttaa kenellekään eteenpäin. Kyseisten elintarvikkeiden tähteet ja pakkaukset pitää hävittää erityisen huolellisesti. Kyseiset jätteet tulee viedä sekajätteille tarkoitettuihin jäteastioihin. Mitään sellaisia elintarvikkeita tai niiden tähteitä ei saa missään tapauksessa antaa sikaeläimille eikä jättää luonnoneläinten saataville. Kompostointi ei ole turvallinen käsittelytapa.

3.5 Metsästetyn villisian ruhon ja lihan tuonti Suomeen toisista EU-jäsenvaltioista

Metsästäjä saa tuoda metsästämänsä villisian tarkastamattoman ruhon tai siitä saatua lihaa, joka on tarkoitettu käytettäväksi hänen omassa yksityistaloudessaan, **vain EU:n niiltä alueilta, joilla ei ole rajoituksia afrikkalaisen sikaruton esiintymisen takia**. Villisian metsästyspaikkakunta on voitava luotettavasti todistaa esimerkiksi matkustusasiakirjoin ja valokuvin, jotta voidaan varmistua, että lihan tuonti Suomeen on sallittua. Jos metsästetty riista on muuta lajia kuin villisikaa, myös eläimen laji tulee tarvittaessa pystyä todistamaan (että se ei ole villisikaa).

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteiden sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

Afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiltä peräisin olevien metsästettyjen villisikojen lihaa ei saa tuoda Suomeen edes omaan käyttöön.

Rajoitusvyöhykkeiden tilanteen tarkistamiseen sopii esim. EU:n komission kartta (ks. kpl 1.6).

Jos villisianlihan alkuperä jää epäselväksi, voidaan katsoa, että sen tuonti Suomeen voi aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaran, ja tuonti voidaan kieltää tai liha voidaan määrätä hävitettäväksi tai ottaa haltuun.

Ruokavirasto suosittelee, että maista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, ei tuoda Suomeen metsästettyä villisikaa tai sen lihaa, vaikka eläin olisikin kaadettu rajoitusvyöhykkeiden ulkopuolella. Afrikkalaisen sikaruton levinneisyys voi muuttua nopeasti ja eri alueita koskevat rajoitukset voivat muuttua.

Metsästysmatkoja ulkomaille tekevien on lisäksi hyvä noudattaa Ruokaviraston suosituksia varusteiden, välineiden, ajoneuvojen ja koirien puhdistamisesta, jotta niiden mukana ei kulkeutuisi vaarallisia taudinaiheuttajia, kuten afrikkalaisen sikaruton virusta Suomeen. Lisätietoja Ruokaviraston verkkosivuilla, ks. kpl 5.

4 Ohjeita

- [Toimintaohje viranomaisille epäiltäessä ASF-tartuntavaaraa aiheuttavan eläinperäisen elintarvike-erän saapuneen sisämarkkinasiirtona Suomeen 2022, Pikantti-ekstranet](#)
- [Ohje Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisinvento ja käsittely tai hävittäminen, jos on todettu afrikkalaisen sikaruton tautitapaus tuotantoeläiminä pidettävillä sioilla 2023](#)

5 Lisätietoja

- Lisätietoja afrikkalaisesta sikarutosta: <https://www.ruokavirasto.fi/asf>
- Lisätietoja eläinperäisten elintarvikkeiden kaupallisen sisämarkkinatuonnin vaatimuksista: <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/eu-maat-norja-ja-sveitsi/elintarvikkeet/ensisaapumistoimijoille/>
<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/eu-maat-norja-ja-sveitsi/elintarvikkeet/>
- Lisätietoja eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinatuonnista omaan yksityiseen käyttöön: <https://www.ruokavirasto.fi/henkilöasiakkaat/matkustus/tuonti-ja-vienti/elintarvikkeiden-tuliaistuonti/>
- Metsästäjille afrikkalaisesta sikarutosta: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/siat/afrikkalainen-sikarutto/metsastajille-afrikkalaisesta-sikarutosta/>

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto/Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Sianlihan, villisianlihan ja niitä sisältävien lihavalmisteen sisämarkkinasiirtojen rajoitukset sellaisista EU-jäsenvaltioista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa

- Matkailijoille afrikkalaisesta sikarutosta: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/siat/afrikkalainen-sikarutto/matkailijoille-afrikkalaisesta-sikarutosta/>

6 Säädöksiä, kartoja, nimettyjen laitosten luettelot

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429, tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläin-terveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016R0429-20210421>
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/594 afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 kumoamisesta <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:02023R0594-20230421>
- Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tiettyjen luetteloitujen tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien sääntöjen osalta <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:02020R0687-20230503>
- Komission kartta, jossa ASF-rajoitusvyöhykkeet on kuvattu eri värein: I sininen, II vaalean punainen, III punainen https://food.ec.europa.eu/document/download/a794443e-4d25-408d-a759-2143c5914807_en
- Komission interaktiivinen karttasovellus, josta voi etsiä voimassa olevat alueelliset rajoitukset paikkakunnan mukaan <https://eu-commission.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3db65168d4ad4d829a38560d7f868ace>
- Komission sivu, jossa linkit eri jäsenvaltioiden nimettyjen laitosten luetteloihin https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/diseases-and-control-measures/african-swine-fever_en#competent